

předpisů zákona pojištěn. Možnost tu mohl jí pak dáti zřejmě jen k tomu cíli, aby otázka, zda určitá osoba je podle zákona pojištěna, byla právě řešena a zajisté také vyřešena pravoplatností výroku tvořícího takto *jus inter partes*, nechť již jde o rozhodnutí pojistnou povinnost uznávající nebo popírající. Vždyť tím jen zákonodárce vyhověl požadavku plynoucímu ze zásady právní jistoty, jež je jedním ze základů našeho právního řádu. Jinak nebylo by ani možno domysleti se důvodu, proč se má podle dovolení daného zákonodárcem rozhodnouti pravoplatně, že pojistné povinnosti není, když rozhodnutí takové nemělo by pro strany vůbec žádného materiálního účinku a smělo by býti pojišťovnou, jež je vydala, kdykoli měněno.

Za této situace nelze normu zákona o sociálním pojištění nařizující, aby určité osoby byly účastny sociálního pojištění, uznati za předpis — jak se vyjadřuje žal. úřad — absolutně kogentní, t. j. nelze uznati, že by z dispozice zákona, prohlašující určité osoby za určitých předpokladů za pojištěny, bylo možno dospěti k závěru, že pravoplatná rozhodnutí — výměry pojišťoven pojistnou povinnost popírající — nejsou účastna materiální právní moci a mohou proto býti pojišťovnou kdykoli za nezměněného skutkového stavu změněna. Naopak sluší uznati, že taková rozhodnutí — výměry — mají onu vnitřní vížící moc, jež brání opětnému rozhodování za nezměněné podstaty mezi týmiž stranami. Nař. rozhodnutí, vycházející z názoru opačného, je proto nezákonné.

Č. 12.624.

Pojišťovací právo: Vyslovila-li okr. nem. pojišťovna v platebním výměru, že lze proti němu podati do 15 dnů po doručení stížnost »k okr. úřadu v... prostřednictvím zdejšího ústavu«, opatřila tento výměr poučením, jež vyhovuje zákonu.

(Nález z 10. listopadu 1936 č. 16.164/36.)

V ě c: Okr. nem. pojišťovna v Chustu proti rozh. zem. úřadu v Užhorodě z 22. prosince 1933 o sociálním pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Platebním výměrem z 6. června 1931 uložila okr. nem. pojišťovna v Chustu na základě § 171 zákona č. 221/1924 Sb. Ilarionu C., ústřednímu tajemníku Karpatoruské trudové strany, zaplacení nedoplateného pojistného za sekretáře Michala F.

Okr. úřad v Chustu nevyhověl výměrem z 15. září 1933 námitce okr. nem. pojišťovny v Chustu, že stížnost Ilariona C. zaslaná 23. července 1931 poštou na adresu okr. úřadu v Chustu byla podána opožděně, a stížnost prohlásil za podanou včas, a to v podstatě proto, že je vadné poučení napadeného výměru, jež zní takto: »Proti tomuto platebnímu výměru možno podati do 15 dnů po doručení stížnost k okresnímu úřadu v Chustu prostřednictvím zdejšího ústavu«, neboť je způsobilé k tomu,

aby st-le uvedlo v omyl, že stížnost má být podána k okr. úřadu. Poznámce »prostřednictvím zdejšího ústavu« nelze již přesně rozuměti, a to tím spíše, že st-l není národnosti české a jazyk český ovládá pouze z knih, obratu nesprávnému rozuměti nemůže a ani nemusí znáti, že pojišťovna je ústavem.

Nař. rozhodnutím bylo odvolání okr. nem. pojišťovny v Chustu zamítnuto.

Toto rozhodnutí napadá stížnost pro nezákonnost, namítajíc, že dané poučení vyhovuje zcela zákonnému předpisu, neboť obsahuje, jak toho vyžaduje povaha a účel takového poučení, jasný návod o tom, ke které vrchnosti, v jakém čase a kde možno podati stížnost, i nelze tvrditi, že poučením tím byl Ilarion C. uveden v omyl.

O stížnosti uvážil nss toto:

Žal. úřad, potvrdiv výměr I. instance z důvodů v něm uvedených, jakož i z dalšího vlastního důvodu, vyslovil, že stížnost Ilariona C. do platebního výměru je podána včas v důsledku vadnosti poučení o opravných prostředcích, a tuto vadu spatřuje ve slovech: stížnost má být podána »k o k r e s n í m u ú ř a d u«, což bylo podle názoru žal. úřadu způsobilé, aby uvedlo Ilariona C. v omyl, ježto další poznámce »prostřednictvím zdejšího ústavu« nelze již přesně rozuměti a zaměstnavatel ani nemusí znáti, že pojišťovna je ústavem. Poučení mělo podle názoru žal. úřadu zníti, že stížnost možno podati »prostřednictvím okr. nem. pojišťovny v Chustu« anebo alespoň prostřednictvím »p o d e p s a n é h o ú s t a v u«. Je tedy na sporu toliko otázka správnosti poučení o opravných prostředcích na platebním výměru stěžující si pojišťovny z 6. června 1931 ve příčině podacího místa.

§ 189 odst. 4 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. stanoví, že má výměr pojišťovacích ústavů obsahovati také poučení o opravných prostředcích. Podle § 239 odst. 5 cit. zákona činí lhůta pro opravné prostředky proti výměrům nositelů pojištění 15 dní ode dne doručení výměru nebo rozhodnutí, ten den v to nečítajíc. Opravný prostředek je podati u nositele pojištění, proti jehož výměru směřuje. § 239 odst. 1, mluvě o opravných prostředcích proti výměrům nositelů pojištění, poukazuje na § 189, jenž pojednává o výměrech pojišťovacích ústavů. Jsou tedy nositeli pojištění jediné pojišťovací ústavy, v kterémžto pojmu jsou zahrnuty, jak zřejmo z 2. věty 1. odstavce, jakož i z 2. odstavce § 239, i nem. pojišťovny. Je tedy platební výměr okr. nem. pojišťovny, ať již se týká nemocenského, ať invalidního nebo starobního pojištění, výměrem nositele pojištění ve smyslu ustanovení § 239 odst. 5 poj. zákona. Stanoví-li pak § 239 odst. 5 věta 2, že opravný prostředek je podati u nositele pojištění, proti jehož výměru směřuje, nelze podle toho, co právě uvedeno, místem podacím nic jiného rozuměti, nežli pojišťovací ústav, který vydal napadený výměr.

Ze znění tohoto poučení plyne nade vši pochybnost, že se tu rozlišuje mezi úřadem, který o stížnosti má rozhodovati (»k okr. úřadu v Chustu«), a místem podacím (»prostřednictvím zdejšího ústavu«), takže již toto znění vylučuje každou pochybnost o tom, že by okr. úřad v Chustu byl zároveň též místem podacím. Výrazem »zdejší ústav« nelze

pak vzhledem k tomu, co shora dovozeno, a vzhledem ke skutečnosti, že jak v záhlaví platebního výměru, tak dole na razítku označena za vydavatelku tohoto výměru okr. nem. pojišťovna v Chustu, rozuměti jiný pojišťovací ústav nežli tuto pojišťovnu. Vyslovil-li přes to žal. úřad, že poučení o opravném prostředku na řečeném platebním výměru bylo co do podacího místa vadné a způsobilé, aby stranu uvedlo v omyl, je tento jeho názor v rozporu se zákonem.

Č. 12.625.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: Na základě opravného prostředku, v němž je vyjádřen toliko projev nespokojenosti strany s výměrem úrazové pojišťovny o přeražení podniku a vůle, aby vyšší stolice tento akt přezkoumala, není odvolací úřad oprávněn přezkoumati napadený výměr věcně.

(Nález z 11. listopadu 1936 č. 15.984/36.)

V ě c: Fa G. Kohn a syn v Brně (adv. Dr. Heřman Friedmann z Brna) proti rozh. zem. úřadu v Brně ze 14. února 1934 o úrazovém pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Zástupci stížnosti Dru Heřmanu Friedmannovi, advokátu v Brně, se ukládá pokuta pro svévoli částkou 500 (pět set) Kč, kterou jest povinen zaplatiti chudinskému fondu města Brna do 14 dnů od doručení tohoto nálezu za následků exekuce.

D ů v o d y: Výměrem úrazové pojišťovny dělnické v Brně z 24. července 1933 byla parní cihelna firmy G. Kohn a syn v Brně přeražena z dosavadního procenta 42, IX. třídy nebezpečenské od 1. ledna 1930 do procenta 46, IX. třídy nebezpečenské. Současně byly firmě předepsány za dobu od 1. ledna 1930 do 31. prosince 1932 dodatečné příspěvky v částce 37.956.80 Kč.

Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad námitky stěžující si firmy z těchto důvodů: Firma ohražuje se v námitkách proti předepsanému nedoplatku, žádných určitých námitek však neuvádí, nýbrž vyhrazuje si vzhledem ke krátké době, že podá k věci podrobnou zprávu. Takováto nekonkretisovaná námitka nemůže však sloužiti za podklad k přezkoumání sporného výměru a výhrada tu učiněná je bez právního významu. Ostatně dodatečně konkretisované námitky stěžující si firmy, rozšířené nejen na předpis, nýbrž i také na přeražení podniku, nutno pokládati také za opožděné a tudíž nepřípustné, jelikož podány byly po uplynutí 14denní lhůty odvolací.

Stížnost uznává, že v námitkách proti výměru úrazové pojišťovny dělnické nebyl uveden žádný konkrétní důvod odvolací, nýbrž jen povšechná nespokojenost s výměrem v odpor vzatým a žádost o jeho instanční přezkoumání, má však za to, že žal. úřad přes to byl povinen zabývatí se otázkou přeražení podniku a předepsání pojistných pří-